

Rikspolisstyrelsens författnings- samling

ISSN 0347-545X

Utgivare: chefsjuristen Lars Sjöström

Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om motorsport på bana;

beslutade den 23 maj 2000.

Rikspolisstyrelsen föreskriver följande med stöd av förordningen (1993:1635) med bemyndigande för Rikspolisstyrelsen att meddela föreskrifter om motorsport och om utförande och besiktning av skjutbana samt meddelar följande allmänna råd.

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter skall tillämpas vid tävling eller uppvisning i motorsport på bana.

Allmänna råd

De tävlingsformer på bana som omfattas av dessa föreskrifter är t.ex. racing, roadracing, dragracing, go-cart, speedway, isracing, rallycross, motocross, folktrace, crosscart och snöskotercross.

RPSFS 2000:23

FAP 512-1

Utkom från trycket
den 30 juni 2000

2 kap. Definitioner

1 § I dessa föreskrifter används följande beteckningar med nedan angiven betydelse.

Beteckning	Betydelse
Bananläggning	Det område som innefattar bana, publikområden, uppställningsplatser för tävlings-, utrycknings- och bärgningsfordon, utryckningsvägar och övriga anordningar som krävs enligt dessa föreskrifter.
Bana	Den del av bananläggningen på vilken tävling eller uppvisning i motorsport genomförs. I banan ingår även bandepå.
Parkeringsdepå	En plats för uppställning av tävlingsfordon under pågående tävling.
Postering	Den plats där flaggposter och/eller andra funktionärer enligt banritningen skall uppehålla sig under pågående tävling.
Riskzon	Det område på eller vid banan inom vilket tävlingsfordon kan förekomma.

3 kap. Banors lokalisering och tekniska utförande

Lokalisering

1 § Om en bana är belägen intill allmän väg, skall särskilda åtgärder vidtas för att förhindra att trafikanter på vägen distraheras av verksamheten på banan.

En bananläggning skall ha erforderliga tillfarts- och utrymningsvägar.

2 § Inom en bananläggning skall det finnas servicevägar för att medge en hög brand- och olycksberedskap.

En serviceväg får inte blockeras.

3 § Mellan banan och det omgivande allmänna vägnätet skall det finnas utryckningsvägar.

En utryckningsväg får inte blockeras.

Bana på sjöis m.m.

4 § För en bananläggning på sjöis skall det, med hänsyn till skaderisker för vattentäkter och motsvarande, finnas ett medgivande från kommunen.

5 § Om en bana förläggas på sjöis, havsis eller is på vattendrag skall isen ha tillräcklig bärkraft.

Om en bana förläggas på sjöis, skall istjockleken vid tävlingstillfället vara minst 40 cm vid enbart kärnis eller minst 50 cm vid kärnis och mörk stöpis. Istjockleken beräknas med hänsyn till den nötning som kan ske under tävlingen så att erforderlig istjocklek återstår efter genomförd tävling. Ingen del av banan får läggas på ljusstöpis.

Utän hinder av vad som sägs i andra stycket får en bana på sjöis för tävling med motorcykel förläggas på kärnis som har en tjocklek av minst 20 cm.

För en bana på annan is än sjöis skall kraven på isen bestämmas med utgångspunkt i de lokala förhållandena.

Allmänna råd

Egenskaperna för annan is än sjöis varierar kraftigt, varför en bedömning av vilka krav som skall ställas på isen bör göras i det enskilda fallet. Vid bedömningen bör särskilt beaktas yttre-temperaturen, banans lokalisering, vattnets salthalt och strömförhållandena.

6 § Tävlingsarrangören skall ansvara för mätning och kontroll av isens tjocklek och kvalitet.

Allmänna råd

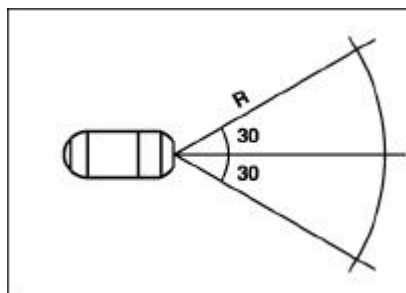
Upplysningar om mätning av isens tjocklek och dokumentation av sådan mätning finns i Vägverkets publikation 1989:30 Väg på is.

4 kap. Skyddsanordningar

Riskzon

1 § Tävlingsarrangören ansvarar för att åskådare eller andra personer som uppehåller sig inom riskzonen har fullgott skydd genom sådana särskilda skyddsanordningar som avses i 2 §. Detta påbud gäller dock inte i fråga om funktionärer, räddningspersonal och motsvarande som för att fullgöra sin uppgift måste lämna sin normala uppehållsplats.

Riskzonens storlek bestäms genom att beräkna uppbromsningssträckan i varje punkt av banan för det snabbaste fordonet. Fordonet beräknas kunna avvika med 30 grader åt vardera sidan i fordonets körriktning.

Uppbromsningssträckan (U) beräknas enligt formeln $U = \frac{V^2}{K}$

V är hastigheten uttryckt i km/h och K är en konstant för beräkning av stoppsträckan på plan mark med en viss friktion.

För K skall följande värden användas.

Hårt packad snö och is	50
Lös snö (mindre än 30 cm)	75
Övrigt	150

I *bilagan* finns tabell över uppbromsningssträckan vid olika hastigheter.

Vid dragracing, där fordon startar från stillastående, utgör riskzonen en sektor med spetsen i startpunkten och med vinkeln 30 grader (15 grader på vardera sidan av centrumlinjen). Längden av riskzonen efter mål skall minst motsvara uppbromsningssträckan för det snabbaste fordonet vid målgång.

Särskilda skyddsanordningar

2 § Särskilda skyddsanordningar är

1. naturliga hinder i form av nivåskillnader eller mark med uppbromsande ytskikt (t.ex. sandfälla),
2. barriärer,
3. upptagningsnät, och
4. skyddsnät.

Naturliga hinder, barriärer och upptagningsnät skall skydda mot fordon som kör av banan. Skyddsnät skall skydda mot splitter eller kringflygande delar i samband med en avkörning eller annan olycka. Skyddsanordningarna kan kombineras.

3 § En barriär eller ett upptagningsnät skall i sig eller i en kombination med flera barriärer eller nät kunna ta upp energin från ett påkörande fordon beräknad enligt EN-standard 1317 eller USA-standard NCHRP 350.

Naturliga hinder

4 § Naturliga hinder i form av nivåskillnad, där banan ligger lägre än den omgivande marken, skall vara minst 1,2 meter höga och inte möjliga att forcera av tävlingsfordonen. Om nivåskillnaden mellan bana och publik är mindre än två meter skall hindret vara vertikalt till minst 1,2 meters höjd över banan.

Som naturligt hinder anses också jordvallar eller liknande.

Barriärer

5 § En barriär skall vara utförd av stålbalk, betong, trä eller motsvarande hållfast material. Den skall normalt ha en höjd av minst en meter, på rallycrossbana minst 1,2 meter.

Om avståndet mellan en barriär och publiken längs en raksträcka är minst 35 meter får barriären ha en höjd av minst 0,8 meter.

Allmänna råd

För att minska risken för skador på de tävlande kan barriärer på utsatta platser förses med stötupptagande täckning. Täckmaterialet bör anpassas till tävlingsformen och kan utgöras av halmbalar, däck, skumgummikuddar eller annat material med liknande egenskaper.

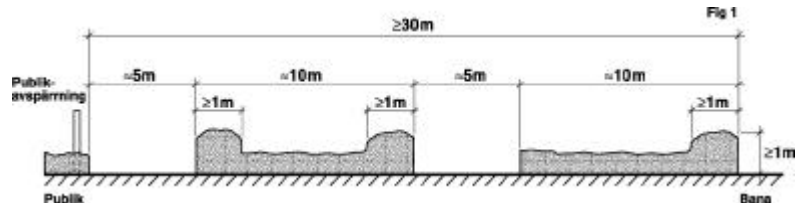
6 § Vid en go-carttävling får en barriär utgöras av sammanbundna personbilsdäck. Höjden skall vara minst 0,3 meter och längden minst fem meter.

Barriären skall vara förankrad om dess egenvikt inte är tillräcklig för att ta upp de beräknade krafterna.

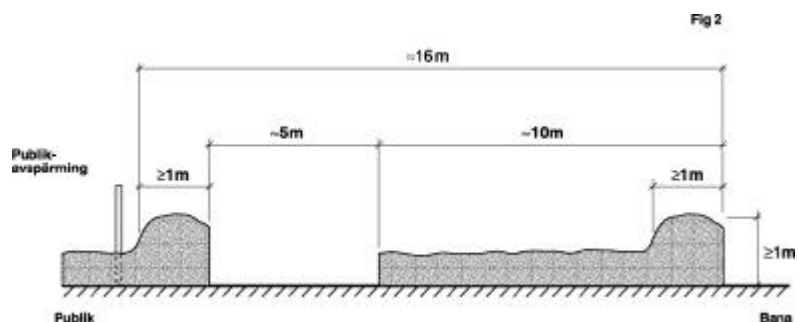
Barriärer vintertid

7 § Vid tävling vintertid kan även snövallar av minst den omfattning som anges i 8-10 §§ användas som barriär.

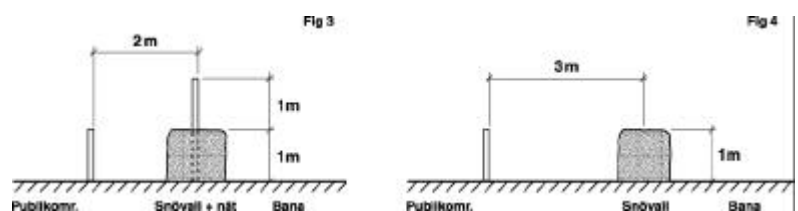
8 § Vid banavsnitt där fordonens hastighet är högre än 60 km/h, skall skyddsvallar av packad snö samt bevakningsvägar anordnas enligt fig. 1.

Vid banavsnitt där fordonens hastighet är lägre än 60 km/h skall skyddsvallar av snö samt bevakningsvägar anordnas enligt fig. 2.

Vid tävling med motorcykel på isbana får skyddsvallar och/eller uppfångningsnät anordnas enligt fig. 3 och 4.

9 § En skyddsvall av snö får inte begjutas med vatten.

En skyddsvall eller annan snövall som lagts utefter banan och som är täckt med is måste luckras upp före start.

10 § Vid tävling med snöskoter får en snövall inte användas som skydd för publik i en ytterkurva.

Upptagningsnät

11 § Ett upptagningsnät skall ha en höjd av 1500 mm, varav ca 300 mm nedtill viks i rät vinkel mot upptagningsriktningen och grävs ned i marken ca 50 mm, så att nätets höjd över marken blir 1 000 - 1 200 mm. Maskstorleken skall vara 40 x 40 - 60 x 60 mm och tråddiametern 3 - 4 mm.

Upptagningsnätet får inte förstärkas med spännråd eller liknande.

Varje upptagningsnät skall vara uppsatt på minst fem stolpar.

12 § De stolpar som bär upp nätet skall vara av rundvirke med en diameter av ca 70 mm.

Stolparna skall vara så djupt förankrade i marken att en stolpes motstånd mot brott kan utnyttjas maximalt. Hänsyn skall i varje enskilt fall tas till markens beskaffenhet. Nedgrävningsdjupet får inte understiga 600 mm. Vid löst underlag skall någon form av stolpfundament användas. Avståndet mellan stolparna skall vara högst tre meter. Nätet skall fästas på varje stolpe i minst fem punkter.

Skyddsnet

13 § Ett skyddsnet skall sättas upp i de fall det kan finnas risk för skador av kringflygande föremål.

Allmänna råd

En sådan risk för skador kan föreligga när en barriär används som skyddsanordning på en plats där ett tävlingsfordon som kör av banan kan nå barriären med högre hastighet än 50 km/h eller vid sådana tävlingsformer där det finns särskild risk för motorexlosion eller liknande.

14 § Skyddsnetet skall ha en trådtjocklek av ca tre mm. Maskstorleken skall anpassas till tävlingsformen men får inte överstiga 90x90 mm. Nätet skall vara vajerförstärkt och väl förankrat. Det skall ha en sådan styrka att det kan ta upp energin från det tyngsta föremål som bedöms kunna flyga omkring vid en olycka. Näthöjden får avgöras från fall till fall beroende på var publiken befinner sig i förhållande till banan, men skall dock vara minst 2,5 m över bannivån.

15 § Skyddsnetet skall placeras antingen på barriären eller mellan barriären och publikavspärningen så nära barriären som möjligt.

5 kap. Publikområden och parkeringsdepåer

Publikområden

1 § Publikområden skall placeras, utformas och anpassas till banans linjeföring så att de blir säkra.

2 § Publikområdet skall vara avgränsat på ett sådant sätt att det klart framgår inom vilket område som publiken får uppehålla sig.

Mot banan skall det finnas en avspärning med en höjd av minst 1,2 meter. Den skall utgöras av nät eller annan anordning med motsvarande funktion.

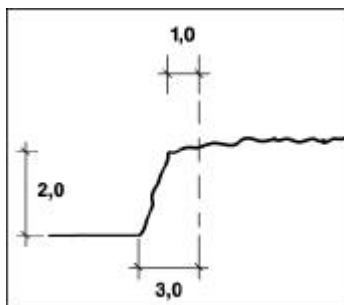
3 § För banor som tillfälligt anordnas får en avspärning göras genom två rep, det övre med en höjd av 1,2 meter på stolpar med högst fyra meters mellanrum. Vid en isbanetävling kan avspärningen utgöras av snöskärmar, en extra snövall eller liknande med en höjd av minst 1,2 meter.

En sådan avspärning skall bevakas av vakter, placerade med högst 50 meters mellanrum.

4 § Avståndet mellan en bankant och avspärningen skall vara minst sex meter. Mellan en särskild skyddsanordning och en avspärning skall avståndet vara minst tre meter.

Allmänna råd

Om den särskilda skyddsanordningen utgörs av ett naturligt hinder enligt 4 kap. 4 § och publiken befinner sig minst två meter över banan får avståndet mellan bankanten och avspärningen minskas till tre meter och avståndet mellan skyddsanordningen (släntkrön) och avspärningen minskas till en meter.

Vid en speedwaytävling med motorcykel får avståndet mellan bankanten eller den särskilda skyddsanordningen och avspärningen minskas till två meter.

5 § För en läktare, såväl permanent som tillfällig, skall det finnas ett gällande godkännandebevis för det antal åskådare läktaren är avsedd.

6 § En tävling skall omedelbart avbrytas om en publikavspärning inte respekteras.

Parkeringsdepåer

7 § En parkeringsdepå skall vara klart avgränsad från tävlingsbanan.

8 § Inom parkeringsdepån får ett fordon inte framföras med högre hastighet än gångfart.

Särskilda bestämmelser för bana på sjöis m.m.

9 § Vid en bana på sjöis, havsis eller is på vattendrag skall publikområden, parkeringsdepåer och parkeringsplatser placeras på land.

Sådana områden får dock förläggas på sjöis om istjockleken är minst 80 cm kärnis eller minst 100 cm kärnis och mörk stöpis.

Bestämmelser om istjocklek finns också i 3 kap. 5-6 §§ och om undantag i 10 kap 5 §.

10 § Vid en tävling med motorcykel på sjöis får parkeringsdepån utan hinder av bestämmelserna i 9 § förläggas på isen om denna består av kärnis som är minst 30 cm tjock och inga andra fordon än tävlingsfordonen tillåts komma in i depåområdet.

6 kap. Sjukvårdsberedskap

1 § Under en tävling skall det inom tävlingsområdet finnas minst en läkare och en sjuksköterska som båda har erfarenhet av akutvård. Nödvändig sjukvårdsutrustning skall finnas tillgänglig.

Vid en tävling där hastigheten inte på någon punkt av banan överstiger 80 km/h får sjukvårdspersonalen begränsas till endera en läkare eller en sjuksköterska.

De ytterligare resurser som erfordras skall bestämmas av polismyndigheten med hänsyn till förhållandena vid varje tävling.

2 § En ambulans skall finnas tillgänglig inom tävlingsområdet eller inom sådant avstånd att den kan vara på plats inom 15 minuter.

3 § Sjukvårdspersonalen skall vara väl insatt i banans säkerhetsorganisation, tävlingens uppläggning och genomförande samt den typ av skador som kan förväntas uppstå.

En tävlingsarrangör skall i god tid underrätta omkringliggande sjukvårdsinrättningar med akutmottagning om tävlingen.

Allmänna råd

Sjukvårdspersonal och ambulans får ingå i den sjukvårdsberedskap som följer av gällande tävlingsreglemente.

7 kap. Beredskap mot brand

1 § Polismyndigheten skall i samband med prövning av tillstånd till tävling kontrollera att det vid en bananläggning finns en fullgod beredskap mot brand. Det skall särskilt beaktas

1. att personal som ingår i beredskapen skall ha den kunskap som krävs för uppgiften,
2. att brandsläckare skall vara utförda med så enkla och likartade utlösningssanordningar som möjligt, samt
3. att varje punkt av banan skall kunna nås av brandpersonalen inom 20 sekunder.

Allmänna råd

Vid kontroll av beredskapen mot brand bör polismyndigheten samråda med den kommunala räddningstjänsten.

8 kap. Övriga säkerhetsanordningar m.m.

1 § En postering skall vara skyddad på det sätt som anges i 4 kap. Det samma gäller andra platser inom riskzonen där funktionärer, räddningspersonal, mekaniker m.fl. uppehåller sig under pågående tävling (t.ex. en bandepå).

2 § Barn under tolv år, som inte tävlar, samt husdjur får inte vistas i bandepån under pågående tävling.

3 § Vid en tävling skall det finnas en särskilt utsedd person som är ansvarig för brandberedskapen och en särskilt utsedd säkerhetschef som är ansvarig för säkerheten i övrigt. Samma person kan inneha båda uppgifterna.

4 § En funktionär med arbetsuppgift som berör säkerhetstjänsten vid banan skall vara särskilt utbildad för sin uppgift. För en sådan funktionär eller funktionärskategori skall det finnas en särskild instruktion. En funktionär i chefsbefattning skall inneha gällande licens som har utfärdats av ett specialförbund. Detta gäller dock inte funktionärer som omnämns i 6 och 7 kap.

Säkerhetschefen vid banan skall ansvara för den angivna utbildningen. Den som är under 18 år får inte anlitas i befattning som rör säkerheten.

5 § Funktionärer och vakter skall vara så klädda eller bära sådana kännetecken att deras funktion klart framgår.

6 § Inom varje bananläggning skall det finnas ett väl fungerande tele- eller radiokommunikationssystem.

Vid en bana där avstånden är så korta att tävlingsledaren har ögonkontakt med banposteringar får dock annat kommunikationssätt användas, exempelvis en flagga.

Förbindelse skall alltid vara upprättad mellan tävlingsledare, säkerhetschef, ansvarig tävlingsläkare, samtliga posteringar och utryckningsfordon.

9 kap. Besiktning och godkännande av bananläggning

1 § Innan en bananläggning första gången tas i bruk för tävling skall den besiktigas och godkännas av polismyndigheten. Till besiktningen skall banägaren eller arrangören kalla en representant för polismyndigheten och räddningstjänsten.

Banägaren eller arrangören skall i god tid och senast en månad före besiktningen tillställa polismyndigheten en skalenlig ritning över bananläggningen. Av ritningen eller tillhörande beskrivning skall det tydligt framgå alla anordningar som enligt dessa föreskrifter krävs för bananläggningen.

2 § När bananläggningen har godkänts skall polismyndigheten utfärda ett godkännande. Detta skall tecknas på ritningen över den godkända bananläggningen. Av godkännandet skall framgå för vilken eller vilka tävlingsformer banan får användas. Ritningen skall förvaras hos polismyndigheten.

3 § Har en bananläggning ändrats i förhållande till en godkänd ritning skall ändringen vara godkänd senast en månad före en tävling.

Besiktningen och godkännandet av en sådan ändring skall ske enligt vad som anges i detta kapitel.

4 § Vid tävling på tillfällig bana, på till exempel sjöis, får tiderna enligt 1 § andra stycket och 3 § första stycket kortas efter medgivande av polismyndigheten.

Allmänna råd

En representant för Samarbetsorganet för utarbetandet av föreskrifter och anvisningar för motortävlingar (SAMT) kan kallas av polismyndigheten till den besiktning som nämns i 1 §. Detta organ, som har sitt sekretariat på Vägverket, är sammansatt av representanter för Rikspolisstyrelsen och Vägverket.

10 kap. Tillstånd m.m.

1 § En ansökan om tillstånd att anordna en tävling skall inges till polismyndigheten senast en månad före tävlingen.

RPSFS 2000:23

2 § En ansökan skall innehålla

1. den arrangerande klubbens namn och adress,
2. den ansvarige tävlingsledarens fullständiga namn, adress och telefonnummer,
3. uppgift om tid då tävlingen skall äga rum,
4. uppgift om tävlingsform, förarklasser och fordonsgrupper enligt gällande tävlingsreglemente,
5. skalenlig ritning över banan,
6. uppgift om beräknat antal startande,
7. uppgift om beräknat antal åskådare,
8. uppgift om hur parkeringsfrågan för åskådare avses lösas, och
9. protokoll över mätningar av istjockleken vid bananläggning på sjöis.

3 § Vid ansökan om tillstånd att anordna skotercross- eller isbanetävling på en tillfälligt iordningställd bana i terräng skall länsstyrelsen beredas tillfälle att avge yttrande.

4 § Innan ett tillstånd meddelas skall polismyndigheten kontrollera att bananläggningens skick stämmer överens med godkännanderitningen.

Undantag

5 § Rikspolisstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2000, då Rikspolisstyrelsens föreskrifter om motorsport på bana (RPSFS 1995:4, FAP 512-1), skall upphöra att gälla.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

STEN HECKSCHER

Anne-Marie Niklason
(Rättssekretariatet)

Bilaga

**Uppbromsningssträckan (U) i meter
vid olika hastigheter**

$$(U = \frac{V^2}{K})$$

Hastighet (V) km/h	Konstant (K)		
	150	75	50
30	6	12	18
40	11	21	32
50	17	32	49
60	24	48	72
70	33	65	98
80	43	85	128
90	54	108	162
100	67	133	200
110	81	161	242
120	96	192	288
130	113	225	338
140	131	261	392
150	151	300	450
160	171	341	512
170	193	385	578
180	216	432	648
190	241	481	722
200	267	533	800
210	294	588	882
220	323	645	968
230	353	705	1058
240	384	768	1152
250	417	833	1250